

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

Колісника Романа Миколайовича «Організаційно-економічний механізм державного регулювання розвитку підприємства», подану до захисту на засіданні Спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 у Національному університеті цивільного захисту України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертаційної роботи.

. Нині важливі для більшості країн світу проблеми вивчення того, які економіки займуть вершини рейтингу конкурентоспроможності в майбутньому і які шляхи підвищення конкурентних переваг для окремих національних господарств, вирішуються в умовах функціонування глобальної економіки, що міняються, в цілому. . Нестійкість якісних характеристик зовнішнього середовища економічної діяльності, порушення ряду фундаментальних господарських залежностей, без яких неможливе нормальне розширене відтворення, зумовили нестабільність економічного розвитку промислових підприємств.

Складність цього завдання полягає в тому, що деструктивний початок якісних характеристик сучасної промисловості пов'язаний з руйнуванням відтворювальної структури моделі національного господарства, центральним елементом якої було підприємство або організація в детермінованому державою зовнішньому середовищі. Стабілізація основних показників динаміки промислових підприємств, як відправної точки для поступальної ходи країни до прискореного розвитку, безпосередньо пов'язаний з формуванням механізму державного регулювання та їх стійкого економічного зростання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.
Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних

послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи вдосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства. Велика практична значущість названих проблем і невирішеність багатьох методичних і практичних питань оптимізації означеного механізму визначають актуальність теми дисертаційного дослідження, його мету і завдання.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Основні наукові положення, висновки і практичні рекомендації, що викладені в дисертації, є логічними і послідовними. Обґрунтованість представлених здобувачем наукових положень базується на аналізі інформаційно-нормативної бази, законодавчих актів України, вітчизняних і зарубіжних публікацій.

Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять фундаментальні положення теорії державного управління, а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених із питань державного регулювання розвитку підприємства.

Ознайомившись з дисертацією Колісника Романа Миколайовича, зазначимо, що робота відрізняється змістовністю, логічною побудовою викладенням матеріалу, комплексним розкриттям досліджуваної проблеми. Завдяки цьому автор досяг поставленої перед собою мети дослідження.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства.

Для реалізації мети й завдань дослідження використовувалася сучасна наукова методологія, заснована на принципах: системного підходу, специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття

цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх в єдину теоретичну картину.

Автором використано низку наукових методів, зокрема: гіпотетико-дедуктивний метод формування методології дисертаційного дослідження, який дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі вдосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства

Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливості висновків, а й дав можливість також висунути й верифікувати практичні рекомендації з удосконалення досліджуваного об'єкта; структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства; ряд порівняльних методів, що надали можливість аналізу стандартів організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства в Україні; статистичний метод, що дав змогу розкрити реальні й точні факти стану досліджуваного об'єкта; прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку; теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства, уточнити їх функції в діяльності кожної з підсистем, оцінити результати управлінського впливу, виявити перспективи й механізми.

Наукова новизна дослідження полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

Автором вперше:

обґрунтовано організаційно - економічний механізм державного регулювання, що забезпечує зростання конкурентоспроможності промислових підприємств з урахуванням їх наукового і технологічного потенціалу, галузевої приналежності і територіального розміщення, через методики кількісної і якісної оцінки їх ринкового потенціалу і конкурентних переваг, та форми їх реалізації на різних стадіях структурно- технологічних зрушень в національній економіці з урахуванням зростання її здатності абсорбції, реалізації широкомасштабних галузевих і регіональних планів модернізації;

в дослідженні удосконалено:

методологію організаційно - економічного механізму державного регулювання виділення наукомісткого сектора економіки на основі порівняльного аналізу вітчизняних промислових підприємств з точки зору можливостей модернізації, а також кількісної оцінки перспектив її реалізації і впливу на формування нових міжгалузевих технологічних кластерів, що мають реальні конкурентні переваги на відповідних сегментах національного і глобального ринків;

напрями ефективного державного регулювання науково-технічної і промислової політики держави, пов'язані з інституціональним і фінансово-економічним забезпеченням пріоритетного розвитку наукомісткого, високотехнологічного сектора промисловості в середньостроковій перспективі як основи зміни глобальної спеціалізації національної економіки з простих на складніші форми міжнародної інтеграції, що припускають обмін продукції і послуг з високою долею доданої вартості.

набуло подальшого розвитку:

підходи до оцінки організаційно-економічного механізму поширення міжгалузевих технологічних кластерів як процесу заміщення «масових» ресурсів в технологічній структурі національної промисловості, на основі запропонованої математичної моделі, та кількісної і якісної оцінки ролі наукомістких галузей і високих технологій в процесах модернізації реального сектора економіки;

механізм реалізації конкурентних переваг промислових підприємств, що базується на міжгалузевих технологічних кластерах і інших результатах науково-технічного прогресу, що дозволить прискорити процеси модернізації промисловості і підвищити конкурентоспроможність продукції, національних виробників, регіональних господарських комплексів і національної економіки в цілому.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 10 наукових працях, у тому числі – 6 статтях в наукових фахових виданнях, із них 1 стаття – в зарубіжному виданні, 4 – тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 3, 65 др.арк.

У наукових працях в повній мірі відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації та автореферату

Дисертація та автореферат оформлені згідно з існуючими вимогами . Зміст дисертаційної роботи логічний, виклад матеріалу послідовний і достатньою мірою розкритий.

Зміст автореферату повністю ідентичний основним положенням дисертації. В цілому дисертаційна робота та автореферат, написані літературною українською мовою, легко читаються і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у

процесі формування сучасних засад державного регулювання розвитку підприємства.

Окремі положення та висновки дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування. Сформульовані в дисертації положення та рекомендації мають практичне значення й адресну спрямованість, що підтверджують відповідні довідки про впровадження результатів дослідження. Вони, зокрема, використані в роботі Департаменту будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради (довідка про впровадження №№ 06-21/1284, від 22.12.2020), а також в роботі Адміністрації Київського району Харківської міської ради (довідка про впровадження №3126/0/179-21 від 20.07.2021)

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи виконане дослідження, вважаємо за доцільне висловити деякі зауваження і побажання:

1. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел та літератури у дисертації.

2. Практичне значення одержаних у роботі результатів дійсно є підґрунтям для подальших досліджень і безпосереднього удосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства, але, на жаль, автором не надано власної оцінки, коли запропоновані стратегічні напрями удосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства буде втілено на практиці.

3. В роботі автор досить розгалужено розглядає досвід закордонних держав в удосконаленні організаційно-економічного механізму державного регулювання розвитку підприємства, не виділяючи його в окремий підрозділ в дисертаційному дослідженні і не показує його впровадження на рівні

державної політики України.

4. В авторефераті дисертаційного дослідження не конкретизовано особливості механізмів забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств, та на жаль бракує статистичного матеріалу за обраною темою, хоча в рукопису їх достатньо.

5. Посилання на теоретичні напрацювання інших авторів в розділах власних досліджень та пропозицій є недоцільним (стор. 79, 121, 173).

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Колісника Романа Миколайовича

Загальний висновок.

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Колісника Романа Миколайовича «Організаційно-економічний механізм державного регулювання розвитку підприємства», відповідає вимогам МОН України, пунктів 9,10, 12 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретну наукову проблему, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

директор Інституту управління, економіки
та природокористування

Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського,
доктор наук з державного управління, доцент,
Заслужений працівник промисловості України

В. Г. ГОРНИК

Горник В.Г.

